

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2014-11-04
Besvaras senast
2014-11-19

Till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2014/15:102 Syftet med borttagandet av den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen

Under åren 2002–2003 eskalerade sjukskrivningarna i Sverige till nivåer som inte var förenliga med en statsbudget i balans. Ett av världens medicinskt friskaste folk var då bland de mest sjukskrivna i alla jämförbara länder. Statens utgifter för den enskilt största budgetposten skenade, och detta i ett i övrigt bra konjunkturläge när fler snarare än färre borde få möjlighet till arbete och sysselsättning.

Genom att inga tidsgränser för avstämning om hur sjukdom och arbetsoförmåga utvecklades för de enskilda individerna blev alltför många alltför länge kvar i en sjukskrivningsprocess utan aktiva åtgärder. Detta medförde i sin tur att alltför många fall ledde över till förtidspensionering utan att någon vinnlagt sig om att utreda om andra möjligheter stod till buds för att hjälpa, även mycket unga människor, att utvärdera alternativ som rehabiliteringsinsatser, arbetsträning eller annat närmande av en arbetsmarknad i stället för att passivt förvisas till utanförskap och bidragsförsörjning för resten av livet.

Dåvarande statsministern Göran Persson (S) såg detta och skrev i budgetpropositionen 2003/04 in en vision om halverade sjukskrivningstal till år 2008 – en hissnande vision som krävde krafttag för den ansågs av många som i det närmaste ouppnåelig.

Statsminister Perssons tidigare socialförsäkringsminister Anna Hedborg (S) uppdrogs då att utreda frågan. I korthet levererade hon sitt svar i utredningen våren 2006 att tidsgränser måste införas för att styra upp de alltför många passiva långtidssjukskrivningarna som ofelbart ledde över till förtidspensionering och ett liv med endast sjukersättning som inkomstkälla. När utredningen sändes ut på remiss återkom bland annat LO med stöd för förslagen om tidsgränser och tyckte att den bortre tidsgränsen kunde sättas vid 15 månader.

I dag är den bortre tidsgränsen satt till det dubbla, det vill säga 30 månader, genom att alliansregeringen i stort genomförde reformen enligt Anna Hedborgs utredning, men med en mer generös möjlighet till både undantag från att utförsäkras och tidpunkt för den bortre tidsgränsen än det som socialdemokratiska politiker föreslog innan de förlorade valet på hösten 2006.

Mina frågor till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll är därför:

Varför har Socialdemokraterna så radikalt ändrat inställning år 2014 jämfört med positionerna i regeringsställning år 2006?

Tror den nya socialdemokratiska socialförsäkringsministern att hennes tidigare parti- och ministerkollega var helt fel ute med analyserna och förslagen sin utredning?

Är socialförsäkringsministern beredd att ta konsekvenserna av en slopad bortre tidsgräns i sjukförsäkringen om effekten skulle bli den som vi har anledning att frukta av tidigare historiska erfarenheter i närtid, det vill säga ett raskt ökat ohälsotal hotar statsbudgetens utveckling på utgiftsområde 10 anslag 1:1 och 1:2, och i så fall vilka alternativa åtgärder för att hindra en skenande kostnadsutveckling här vill hon föreslå?

Om tidsgränserna i sjukförsäkringen, och i synnerhet den så kallade bortre, tas bort, vilka rehabiliteringsinriktade och arbetsmarknadspolitiska åtgärder avser då socialförsäkringsministern att erbjuda människor som befinner sig i ett bidragsberoende för försörjning som enbart bygger på passiv ersättning från en sjukförsäkring utan andra kontrollmekanismer och stöd utanför Försäkringskassans domäner kan garanteras individen?

.....

Finn Bengtsson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin